سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره هفدهم، فروردین ۱۳۹۸، ۲-۱

آشنایی با روش گروه صوری

Getting to Know the Nominal Group Technique

محسن رضائیان[۲،۱]

M. Rezaeian

در سخن سردبیری بهمن ماه سال گذشته به روش دلفی پرداخته و اشاره کردیم که این روش، یکی از راه‌های دست‌یابی به توافق پیرامون یک موضوع می‌باشد [۱]. هدف از نگارش این سخن سردبیری، پرداختن به روش گروه صوری (Group nominal technique) به عنوان یکی از راه‌های دیگر دست‌یابی به توافق می‌باشد. هدف در روش گروه صوری مانند روش دلفی، ایجاد توافق مابین اعضاء شرکت کننده پیرامون یک موضوع خاص می‌باشد. این موضوع خاص می‌تواند شامل حل یک مسأله، تولید یک ایده و یا مشخص کردن اولویت‌ها باشد. در روش گروه صوری، تعامل چهره به چهره در بین اعضاء یک گروه که معمولاً تا حدود هفت نفر در نظر گرفته می‌شوند، رخ خواهد داد. در چنین تعاملی، پاسخ‌گویی به یک یا دو سؤالی که قبلاً در اختیار شرکت‌کنندگان گذاشته شده است، مورد نظر می‌باشد. معمولاً در این روش، اعضاء زیر نظر یک هماهنگ کننده (Facilitator) با تجربه از پنج مرحله که در ذیل به آن اشاره شده است، عبور می‌کنند [۲].

در مرحله اول، با عنوان زایش در سکوت (Silent generation)، به اعضاء شرکت کننده فرصت داده می‌شود تا در سکوت، ایده‌های خود در مورد پاسخ‌گویی به سؤال مورد نظر را یادداشت کنند. در مرحله دوم، با عنوان گردش به نوبت (Round robin)، هماهنگ کننده از تک تک اعضاء درباره تنها یکی از ایده‌های آنها سؤال می‌کند. این ایده‌ها کلمه به کلمه به روی تخته وایت بورد ثبت می‌شوند. در این مرحله، اعضاء ممکن است ایده‌های جدیدی به نظرشان برسد، اما باید تا رسیدن نوبت به آنها صبر کنند. در این مرحله هم‌چنین، هیچ بحثی بین شرکت کنندگان صورت نمی‌پذیرد و تا زمانی ادامه خواهد داشت که ایده جدیدی از سوی شرکت کنندگان ارائه نگردد. در مرحله سوم، با عنوان وضوح (Clarification) هماهنگ‌کننده سعی می‌کند که

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، دورنگار: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166
۲- استاد مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-09]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1398.18.1.9.5]

با شرکت فعال و توافق اعضاء گروه، ایده‌های مطرح شده، بر اساس مشابهت بین آنها در گروه‌های مختلف طبقه‌بندی گردند. روی تمام ایده‌ها باید بحث کامل صورت بگیرد تا شرکت کنندگان بتوانند تصمیم خردمندانه‌ای را درباره آن ایده اتخاذ نمایند [۲]. در مرحله چهارم که با عنوان رای‌گیری یا رتبه بندی (Voting or Ranking) نامیده می‌شود، فهرست تمام اولویت‌های مورد توافق در اختیار اعضاء گروه قرار خواهد گرفت و از آنها خواسته می‌شود که تا پنج اولویت اصلی خود را مشخص نمایند. این اولویت، با عدد یک تا پنج مشخص گردیده و عدد بیش‌تر به معنای آن است که از نظر شرکت کننده، این ایده از اولویت بیش‌تری برخوردار می‌باشد. در مرحله رأی‌گیری، رأی تک تک اعضاء به صورت محرمانه جمع آوری گردیده تا در مرحله پنجم با عنوان بحث (Discussion)، جمع‌بندی نمره نهایی ایده‌ها بر اساس نظر اعضاء شرکت کننده در اختیار آنها قرار داده می‌شود تا بر روی نتایج به دست آمده بحث نمایند. برآوردها نشان می‌دهد که در یک روش گروه صوری برای پاسخ‌گویی به یک سؤال احتمالاً ۲ ساعت و برای ۲ سؤال احتمالاً چهار ساعت مورد نیاز می‌باشد [۲].

در یک مطالعه‌ی به عمل آمده، محققین به دنبال پیدا کردن استراتژی‌هایی بودند که آمریکایی‌های آفریقایی تبار را به افزایش مشارکت در اهداء عضو ترغیب نمایند. این گروه از آمریکایی‌ها مشارکت بسیار کمی در اهداء عضو دارند، از این رو، محققین با بهره‌گیری از روش گروه صوری، ۲۸ آمریکایی آفریقایی تبار را در چهار گروه مورد بررسی قرار دادند. در نهایت نزدیک به ۶۷٪ شرکت کنندگان به توافق رسیدند که استراتژی‌های مبتنی بر آموزش و دانش، مهم‌ترین استراتژی‌هایی هستند که می‌توانند آمریکایی‌های آفریقایی تبار را به اهدا عضو ترغیب نمایند [۳].

References

[1] Rezaeian M. Getting to Know the Delphi Method. *JRUMS* 2019; 17 (12): 1093-1094

[2] McMillan SS, King M, Tully MP. How to use the nominal group and Delphi techniques. *Int J Clin Pharm* 2016; 38 (3): 655-62.

[3] Locke JE, Qu H, Shewchuk R, Mannon RB, Gaston R, Segev DL, et al. Identification of strategies to facilitate organ donation among African Americans using the nominal group technique. *Clin J Am Soc Nephrol* 2015; 10 (2): 286-93.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-09]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1398.18.1.9.5]